

ఏలూరుచందాదారుల కొక విజ్ఞప్తి

మా ఆంధ్ర దిన, వారపత్రికలు, భారతి మాసపత్రికలను చందాదారులకు పంపిస్తుంటున్నాము. చందా నకైరాల వసూలుచేయుటకున్నా శ్రీయుత యమ్. మార్కంజేయులు వారిస్థానే శ్రీయుత కలగర కన్యరావుగారిని బుగ్గ వారం 1-1-36 తేదీ లాగాయతు మా ఏజంకు నియమించినారము. కావున చందాదారు లందరు నడరు తేదీ లాగా యతు వారి చందాలను మా నూతన ఏజంట్లకాకి నకాలములో నెల్లించి పత్రికలను వారిదగ్గరా స్వీకరించి వారి కన్నివిధముల తోడ్పడ కోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

వార్తావళి

- కాంగ్రెసు ప్రత్యేకము 8 వ దినమున బొంబాయిలో బాల్ గాన్లు పలుకు ప్రసంగించెను.
- కా. వికాసముల పరిశీలనములు నిర్వహింపబడు అవసరమయినవారికి సేవ్యులందఱుండునని తీర్మానించిరి.
- భారత ఉస్మాన్ టీన్ కార్మికులనుకావల పంబాయి ప్రభుత్వ చర్యలకు అనుగుణముగా తీర్మానించిరి.
- లక్నోలో కోక మహమ్మదీయులు తన కుటుంబమునాని చంపి, తాన వచ్చెను పోలీసులకును పోలీసు వేడుకల పడక ముగిసి, 18 గంట చనిపోయిరి.
- విదేశీ వార్తలు.
- ఇంగ్లాండు ప్రాంత ప్రాంత కిరింగ ప్రభువు గారు కాలవర్తనకు బొంబాయి.
- స్వయం సంక్రియము రాజీనామానాంగము 7 సికాపురం యువరాజుగారు ఆ. భా. తెన్నిన సంస్కారములకు ఎక్కువగా బడిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1935 వ సం. డిసెంబరునెల 31 వ తేదీ మంగళవారము

మితవాదుల రాచకీయములు

భారతజాతీయ మితవాదసమాఖ్య 17-వ సమావేశము నాగపూరులో క్రిందటి శనివారము సమావేశ మైనది. నకో యం. వి. జోషిగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు. టి. ఆర్. వెంకట రామశాస్త్రిగారు అధ్యక్షులు. నిన్నటితో సభ పూర్తియైనది. తీర్మానములు గావించబడినవి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు, అధ్యక్షుడు గావించిన ప్రసంగముల జరిగిన విషయములను ప్రత్యేకముగ నుండవలసిన యవసర మేమి, యనప్రశ్న యుదయించినది. ఉభయములనుగూడ 1935 భారత ప్రభుత్వ శాసనమును ఖండించుచుండిరి. అధ్యక్షులు చచ్చిన పామును చావమోదినటుల చట్టము చట్టము, నిబంధనలను వివరముగ జరిపించి నిష్ప్రయోజకత్వమున పెల్లయింపించుచుండిరి. కాని ఏ రుభయులును యాసంస్కరణముల కేటలు బనిజేయవలె ననువిషయమును ప్రధానముగ దలంచి చర్చించుచుండిరి. సభయందు యందులగున్న తీర్మానింపబడిన అధ్యక్షుడు యిదివరలోపల సాధ్యమైనచోట సహకారము జేయవలె ననియు, అవసరమైనచోట ప్రతిఘటించవలె ననియు గాక అవసరమైనచోట సహకారముచేసి సాధ్యమైనచోట ప్రతిఘటించవలె నని చెప్పియుండిరి. శాసనసభలోని జోషి యేమిచేయవలెనను విషయమున భేదాభి

ప్రాయము గలదు. పోవడనుపక్షమును కాంగ్రెసునందు గలదు. అయినను కాంగ్రెసు పార్లమెంటులో కార్యక్రమమునంగీకరించెను. శాసనసభల యెన్నికలందు పార్లీమెంటు తీర్మానించుచుండినను అసెంబ్లీలో తేరి ఇచ్చును జేయుచున్న పని యుండిరకును చెలియుచున్నది. నూతన సంస్కరణముల సంగీకారములును తిరగ్కరణములును లనియు నుద్ఘోషించుచు యెన్నికలందు పార్లమెంటుయు, శాసనసభ్యత్వము సం గీకరించుటయు సంస్కరణముల బని జేయుటకా లేక భగవంతుడేయుటకా, లేక ప్రతిఘటనముల గల్గించుటకా లేక యీ మితవాది సభాధ్యక్షుడు చెప్పియుటల సవనరమైనచోట సహకారము జేయుచు, సాధ్యమైనచోట ప్రతిఘటించుటకా లేక రెసపొందిన కో అవశ్యమగు అవలంబించుటకా యను ప్రశ్నలు వివిధములైనవి యుదయించుచున్నవి. వద్దన్నను కద్దన్నను వైబడి వచ్చిన సంస్కరణము లేమిచేయవలెను, యేదోవిధముగ వర్తకొనవలెనను సభి ప్రాయమే సర్వత్ర వ్యాపించియున్నది. ఇదివరలో ద్వంద్వవిధానమున శాసనసభలను బహిష్కరించినందువలన గల్గిన దుస్థితియు లిప్పుడు చేజీయ మహాసభయందును మార్పు గలిగించె నన్న నాశ్చర్యములేదు.

పరిశీలనలిఖముగ నుండ నేకమైనను యీ సంస్కరణములను సాగ్రముల కొరకునయోగించుకొనకుండ వానిని బనిజేయుటవలన చేజీయమున కార్మికులుగ గాని, రాజకీయముగ గాని, సాంఘికముగ గాని యేమైన సహాయము జేయుట కవకాశము గలదా యని యోచించదగిన విషయమై యున్నది. ఆచరణలోనికి దిగకముందే యెంత నద్భుతితో బు చేయవలెనని కోరినను నిష్ప్రయోజకము లగునని సకారణముగ జర్జింపబడినది. మితవాదిసభయందు గావించిన తీర్మానము దేవిధముగ నిర్ణయించుచున్నది. నూతన సంస్కరణముల రుణముల బహిష్కరించుట నిష్ప్రయోజనమున, దుస్సాధ్యమున. ఇక చేయవలసినదేమి? చేజీయమందు గల వివిధ పక్షములు జాతీయవాదులకు నొకవిజ్ఞప్తి జేయుచున్నది. నూతన సంస్కరణముల క్రింద రానున్న యెన్నికలందు వివిధ పక్షములును, వర్గములును యేకమై భారత చేజీయమునే పరమార్థముగ గొని యెన్నికలందు పార్లీమెంటునని పీరు గోరుచున్నారు. ఏ రిధికసంఖ్యాకులు శాసనసభలందు జేరి నూతన ప్రభుత్వనిధానమువలన యెంతవరకు మంచి గలుగగలదో అంతవరకును ఉపయోగించుకొనవలె నని వారితలపు.

భారత ప్రజాభిప్రాయమునకంగీకారముగ నుండునట్టి ప్రభుత్వ సంస్కరణము జరుగునటుల బనిజేయుటయు ముఖ్యమని అతీర్మానము గోరుచున్నది. అధిని వేతస్వాతంత్ర్యమును పరమార్థముగ నిర్వాహించబడినది. వివిధ రక్షాబంధముల మధ్య యాసంస్కరణముల బనిజేయుట వజన కేమిలాభము చేకూరునో యెవ్వరును ఊహించజాలరు. వానిలో జరిగి యుతవరకు గలదో అంతవరకు బని జేయవచ్చునని సమాధానము జేసి కొనవచ్చును. ఇప్పుడు జేయదగినదియు నంతకన్న యేమియు లేదు. కాంగ్రెసు పార్లమెంటుపక్షము సయితము చేయబూనిన దదియే యని చెప్పదగినది. ఉద్యోగస్వీకరణము విషయమై భేదాభిప్రాయములు లున్నను లక్ష్మీ కాంగ్రెసు సమయమున నానవన్యయు సరి మార్గముగాంచగలదు. టె.ఆ.కీనివాస శాస్త్రిగారు మితవాదిసభయందు వ్యవస్థ సంచుచు నిలుల జెప్పియుండిరి. "ఇక ముందే ముఖ్యము విశుద్ధమునగునై, న్యధవిత్తము గలవారుగ నుండవలయును. ఉద్యోగముల స్వీకరించుటయందు గల కొరతను గుర్తించి అందువలన భారత చేజీయమునకు విరుద్ధముగ సంచరించుచు

ద్రోహము జేయుచున్నటుల దలంచిన యెడల వెంటనే వానిని నడలివేయుటకు కృతనిశ్చయమై యుండవలెను. నూతన ప్రభుత్వ సంస్కరణములందు జాతీయభావమును ప్రతిగం విషము గలదు. అందును జేరి దానిని పోరాడి పోగొట్టవలెను." ఇవి సద్భావ ప్రేరేపకములు వాక్యములు. చేజీయవ్యక్తులను ఆకాంక్షించువారందఱును వివరగిన మాటలు. మంత్రివర్గపు లెటరు వీక్షింపదగినవో శాస్త్రిగారు నిర్ణయించిన మార్గము సమంజసముగన్పడుచున్నది. ఆయాదర్శములే యుండవలెననియు కాంగ్రెసు ప్రకటించుచుండెను. సంస్కరణముల బనిజేయు విషయమున కాంగ్రెసుకును మితవాది పక్షముకును భేదభావము గానించుటలేదు. అట్టితరీ ర్హనానుభవముతో నాపక్ష ముండు అయి యెన్నికలందు పార్లమెంటును నేల? అభివృద్ధి గోరుపక్షము లన్నియును భారత జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును గోరునపుడు యోగముఖముగ నడుచుటకు నెట్టి యాజ్ఞాపకము యుండరాదు. కాంగ్రెసు మట్టినుండియే వివిధ శాఖలను యేర్పడియుండెను. ఊడలు దిగినవి. కాని యిదియేమియు నింతవరకు నేల నానలేదు. అవి యెప్పటికిని నాలు కొనజాలవు. అందువలన పెద్దమట్టికిని చేజీయమునకును సరిప్రస్తుత దివ్య ప్రయోజన మేమియును లేదు. చేజీయ మహాసభతో వివిధపక్షములను సమన్వయము జేసికొని జాతీయసేవ జేయుటకు సమయ మానవ్యమైనది. ముద్రానులో జన్మిస్తున్న ముగ్ధులలో జేరవలె నన్న డాక్టరు నల్లె మొదలగువారు ఒక హిందూత్వవరమును గోరుచున్నారు. కాంగ్రెసువాదులు అధికారములోనికి వచ్చినను మతభేదముల ననుసరించు ప్రభుత్వపు లుత్తరపును రద్దజేసుకుండవలె నని వారు గోరుచున్నారు. ఆభావమును విడిచినగాని కాంగ్రెసులో జేరుట కర్తవ్య గలుగదని వారి కింతవరకును చెలియను గాబోలును! ఇంతవరకును యీ రాష్ట్రమున నీ యుత్తరపుజేసిన పాపమును సంపాదించుటయే ప్రధాన కర్తవ్యముగ నుండవలయును. జాతి మతభేదములు లేకుండ న్యాయమును ధర్మమును రక్షించుటయే కాంగ్రెసు కర్తవ్యము. దాని సంవరణ అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించవలెను. అప్పుడే చేజీయమును మోక్షము గలుగగలదు. జాతీయభావములను బ్రకటించుచున్న మితవాది పక్షము కాంగ్రెసులో జేరుటకెట్టి సందియము నుండరాదనియే నమ్మదము. స్వర్ణోత్సవ సమయమున వారు బంజీ సంజేయములను బ్రకటించిన భావములును చేజీయమహాసభా వ్యక్తమును పెంపొందించుటకు దోడ్పడుననియే యాశించెదము.

పైసమునందు భారతీయులను జేర్చుటనుగూర్చియు, పైసావ్యయము, విదేశీ కమలందలి భారతీయులు, స్వదేశసంస్థానములందలి భారతీయులు మున్నగు విషయములగుంట్ల గావించిన తీర్మానములు భారతజాతీయభావములను పెల్లదించుచున్నవి. అచిరకాలమునోనే యీ పక్షము ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును విడనాడి కాంగ్రెసులో నేకమగు ననియు దలంచెదము. ఏకము గాకున్నను చేజీయ మహాసభాప్రయత్నములకు దోడ్పడుట కీపక్షము బనిజేయగల్గు ననియు నాశించెదము.

శ్రీ ల ఆర్ కి కి

తిరువనంతపురములో సమావేశమైన అఖిలభారత మహిళాసభ కధ్యక్షుల వహించిన తిరువాంకూరు మహిళా రాణి శ్రీమతి సేతు సారస్వతిబాయిగారు శ్రీలయొక్క ప్రస్తుత స్థితికి అధిక కారణముగ ముఖ్యముగ జెప్పియుండిరి. సాంఘికముగ వాడి గల హిందూత్వ పాంథికాచారములను వివరించి సం

స్కరణము లెటుల జరుగవలెనో వివరించియుండిరి. ఆర్థిక కారణములు ప్రధానమునకు సంబంధించుచున్నవి. శ్రీక ప్రత్యేకము అన్ని హక్కుల స్వాధీనముండటకు దగినటుల హిందూ ధర్మ శాస్త్రము సంస్కారము గావలెనను భావము వ్యాపించియుండెను. సర్వవిధముల హిందూసంఘమున శ్రీ పురుషభేదము గావించబడి సమానావకాశములు లేకుండ జేయుటకా కాలమును బట్టియు, అవసరమును బట్టియు, సాంప్రదాయములబట్టియు నావిధముగ జరుగుచున్నను సంస్కరణ మావశ్యకమని యిప్పుడందరచే యంగీకరింపబడుచున్నది. ఆంగ్లేయసంస్కరణమును పాశ్చాత్యసంస్కరణమును శ్రీలలోగూడ ప్రభావము గలుగజేసె ననుటకు సందియము లేదు. విభవావివాహములకును, రజస్వల సంతకర వివాహములకును శాస్త్రప్రమాణముల నెడక హిందూ ధర్మశాస్త్ర మందులకు సమ్మతించు నని వాదముజేయువలసిన యవసరము బోవుచున్నను శారదాల్లియమూల మాచరణ యందుల్లంఘింపబడుటమూలము శాచనీయము. ఆర్థిక కారణములు చక్కబడిన గాని సాంఘికముగనూడ సీయాచారము సంస్కారము గలుగజేయాలని చెప్పవలసియుండును. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము అస్తిహక్కు, సంపాదనాశక్తి శ్రీక యేర్పడనపుడు వివాహాది సంస్కారములం దొకరియొక్కరి లోబడియుండక స్వీయజ్ఞానము నునయోగించుకొనిగలరు. ఈవిషయముల నాధిక ప్రాముఖ్యము గల్గునడల గొన్ని దుష్ప్రవృత్తులు గలుగవచ్చును. కాని వేలబట్టిగారు అసభలో నువన్యసించుచు జెప్పినటుల గృహమునకును చేజీయమునకును జేమదాయకముగ నుండు హక్కులను శ్రీలకు గలుగజేయుటలో పురుషులు దోడ్పడవలెననుటకు సంబంధించుచున్నది. పురుషులు శ్రీల యాశయముల కెప్పుడు ప్రతికూలముగ నుండరాదు. ఉండజాలరు. ఉభయముల సహకారముతోనే యిల్లుల చేజీయముగూడ బాగుపడగలదు. శ్రీక ని పురుషులకును ఆర్థికావకాశములున్నను నవి యుభయముల శ్రీయమున కే యుపరిపరిపగలవు. కాని ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము శ్రీలకును గలదని నిర్వాహించుటకు గొన్ని సంస్కరణముల అవసరమే యగును. ఇందులకు శాసనసభలందున్న పురుషులు దోడ్పడెదరనుటకు సంశయము లేదు. మున్నందు శ్రీలును ఆత్మోద్ధరణమున కందు జేరి పనిజేసదనియు చెప్పవచ్చును.

కీ శే. కిరింగుప్రభువు

కిరింగు ప్రభువు చనిపోయినటుల నేటి వార్తలు చెలువుచున్నవి. వారు భారత రాజప్రతినిధిగ 1921-26 వరకు బనిజేయుచుండిరి. వారితోనే యీ చేజీయము మాంటాగూ పెచ్చునగ్గు సంస్కరణములు ప్రారంభమయ్యెను. వారు గొప్ప న్యాయవేత్తలు, మితవాదపక్షమునకు జేరినవారు. భారతసంస్కరణముల ప్రభుత్వబలమును భారత చేజీయ భావించుట కనుకూలవాతావరణమును సృష్టించె నని రాజప్రతినిధిగ కీర్తిగాంచవచ్చును గాని ఆయనయైనను జవహర్లాలుగారుచెప్పినటుల భారత జాతీయోద్యమ ప్రాబల్యము సేమాత్రమును నెలుచుటకు వీరు శ్రమపడిరి. ఆవిధముగ వారు భారతచేజీయమునకు జేసిన సేవ యేమియును లేదనియే చెప్పవచ్చును. చేయవలె నని నే కిరింగు చని ఇరవైవరసపుమాత్ర మేమిచేయగలెను. వైబుహుల ఉత్తరపులకారము భారత చేజీయభ్యుత్థమునకును చున్నపుడు రాజప్రతినిధి యే పక్షమునకు జేరిన సేమి వానినే రియాచరణయందు జెల్లవలసియుండును. వెల్లింగుడును ప్రభువు అధినివేతస్వాతంత్ర్య మునంగ

బడునని ప్రకటించినంత మాత్రమున నేమైనదో అందరకును చెలిసినదే. భారతీయు లీ చేజీయము పారతంత్ర్యము నెంత యనుభవించుచున్నను జాతీయమితిలోను, సామాజ్య సభలలోను పేరు గల్గించి విచేజీయలలో భారతచేజీయమునకు పేరు గలుగజేయుటకు రిడింగు ప్రభువు కారకు డయ్యెనన్నంత మాత్రమున ప్రయోజనమేమి గలిగెను? ఇంట్లో ఉండులమోత బైట కుట్టిలమోత సామ్యమైనది. కిరింగు ప్రభువు రాజప్రతినిధిగ నున్న కాలము పూర్తి యగునను ప్పటికి గలిగిన భారతచేజీయ టున్నతి యేమాత్రమును ప్రస్తుతించదగినదిగాదు. వీనివలన న్యయ భారతములో మెక్కువయ్యె నని చెప్పవచ్చును. పరిశీలించుటలో వారు బని జేసిరి. దానికి వారి సవనలసిన జేమి యును లేదు. న్యాయశాస్త్రపరిజ్ఞానము వారి కవారముగ నుండెడిది. బ్రిటిషు న్యాయవాది లోకమునకును, మితవాది పక్షమునకును వారిమరణమువలన నష్టము సంభవించె నని చెప్పవచ్చును. వారిమాతృకు శాంతి గలుగుగాక!

రాజప్రతినిధిగారింట 18 వ శతాబ్దపు సేవములు

రాజప్రతినిధిగారు 16 వ లూయీ వలే సేవము ధరించిరి

విల్లింగ్టన్ ప్రభుత్వమే ఆంబాయి నెట్ గారవలే సేవము చేసిరి

రాజప్రతినిధిగారి సిల్వెరి ఆటాల్ ప్రెంచిస్కాలోని ఉడుపులను ధరించిరి.

కలకత్తా, డిసెంబరు 31:—

పురాతన యుగములందు జరుపబడుచుండిన నాట్యకళా విశేషములలో గూడిన విందు నన్న రాజప్రతినిధిగారి కలకత్తా భవనమున జరిగినది. రాజప్రతినిధిగారి మందిరము చేజీవిలాసము లతో మిగులు గొలుపుచుండెను. రాజప్రతినిధిగారును, విల్లింగ్టన్ సతియును యీ యేర్పాటు చేసిరి. నిష్కరాతి జరిగిన విందుకు 1750 మంది 1800 వరకుగ కాలములో జరుపబడుచుండెడి విధము పాటించబడెను. ప్రెంచిదేశపు రాజగ ఆకాశమునకిది 16 వ లూయీవలే రాజప్రతినిధిగారు ఉడుపులను పోషించుచుండిరి. లూయీ భార్య మేరిఅంబాయిజేమిల కిరింగ్టన్ సతి మజిలీయ సేవకొనెను. రాజప్రతినిధి దండరుల అంతరంగక నిల్వంది ప్రెంచిదేశపు ఆకాశమున యుండిన తీరిని అభినయించిరి. రాజప్రతినిధిదండరుల ఆత్మీయుడు నడువచ్చిన రెండుసేమిలది అభివలనకు 18 వ శతాబ్దపు అంత్యకాలకేవలము లను ధరించియుండిరి. (ఆ. వె. స్పె)

ప్రాంతాధిగారి ఛాయాపటము

కా. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు బహిర్గత మొనరించుట

మదరాసు కాంగ్రెసు మందిరమున

మదరాసు కాంగ్రెసుమందిరమున కలిగినవారం సాయంకాలము కీ. శే. సి. కుబ్రుక్కుభారతి గారి ఛాయాపటమును, కీ. శే. కుమారస్వామి ఛాయాపటమును బహిర్గత మొనరించెను. కుబ్రుక్కుభారతిగారు ఆరవ శతాబ్దమున జాతీయగీతముల రచించి ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. ఆరవ శతాబ్దమున ఏపాతమునందు జాతీయగీతముల రచించిన కీరిపాటుల సహాయరాకరణోద్యమ సమయమున ప్రజలయందు ఉత్సాహ ముద్వేగ జేసినది. కా. భావ్యంగుల కీరిపాటును కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఒకపంక్తి. దీనిని కాంగ్రెసువారు టీరు వి. ఆర్. సర్వధాని దిలిచిరి. కీ. రాజగోపాలాచారి, మహామహాపాత్రయ వి. స్వామి నాథయ్యగారు కుబ్రుక్కుభారతిగారు ఉపస్థితిచేరి.

కీ శే. కుమారస్వామిగారు తిరుత్తురు నివాసులు. కాంగ్రెసు ప్రచారకులుగనుండి లాక్ష్మీయందు మరచింది. పి. ఆదిత్యులు నాడుకరు గారి మూచన పై కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కుమారస్వామిగారి పటమును బహిర్గత మొనరించుచు కుమారస్వామిగారి కీరిపాటు చరిత్రయందు భావ్యకముగ సంబంధించుచు, తనరాజును చేక మనకుభారతాని సరియూ, నేను బహిర్గత మొనరించబడి భారతి, కుమారస్వామిగారి సేవితా దర్శములు ప్రతిపాది చేశనీవకపురిగొల్పును గాక యనికోరిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభ

ఇండియా యజమానుల పక్షమున భారతవ్యతిరేకి

నకో హోన్స్ డి మెహతాగారు సూచించబడుట

ప్రతినిధి, డిసెంబరు 30:— 1898 వ సం. ప్రతి అంతర్జాతీయ మహాసభకు భారతదేశమునండి యజమానుల పక్షపున ప్రతినిధిగ నుండుటకు హిందూజాతీయ కో హక్కునకే. యం. మెహతాగారిని నియమించవలసినదిగ భారత ప్రభుత్వమునకు, భారతవాజ్మ్య పరిశ్రమల సైదకేవల, అఖిలభారత పారిశ్రామిక యజమానుల సంఘమునకును, సి పి టి సే వ. మెహతాగారికి సలహాదారుగ నుండుటకు జేరి తే. వంద్ర ఘోష (నల్లయ్యగారి) సర్దారు పి. యస్. పోరాభాష్య (లాహోర్) గార్లను సహాయ చేసెను. (ఆ. వె. స్పె)

కోయంబుత్తూరు మిల్లల సమ్మె

పనికాలము పెంచుటకు కారణము

కోయంబుత్తూరు, డిసెంబరు 31:— తమ పనికాలమును పెంచువలెనను కారణము చేత కోయంబుత్తూరు మిల్లలందు వడకు, శేత శాఖలలో పనిచేయు మహారు 8000 మంది కార్మికులు నేడు సమ్మెకట్టు ప్రారంభించిరి. దినమునకు ఒక గంటకాలము పెంచువలసినట్లు నన్న ఒక నోటీసు ప్రకటించబడినదియు, చుట్టు ప్రక్కలనుండి గ్రామదనులందీ వచ్చు కార్మికుల కొక చౌక ప్రభుత్వమునందును కావున, నన్న రాతిసలను సాగించవలసి యుండిన పనివారిలో 1000 మంది తమ అసమ్మతిని తెలుపుచు సమ్మె కట్టెరనియు, కార్మికులు ప్రకటించిరి. దినమున కొక గంట కాలము పెంచువలె చేయబడినది కాస్తకమే యనియు, వారము యొక్క పాతమున అర్ధదినము తెలుపు యిచ్చుచున్నందున కర్మగురునన్న అసమ్మతముగ దినమున కొక గంట పెంచువలె బడెననియు మిల్లల యజమానులు అనుచున్నారు. (స్వ. సి. రెంటి.)

అఖిలభారత విద్యావిషయిక మహాసభ

నాగపూరు, డిసెంబరు 30:—

అఖిలభారత విద్యావిషయిక మహాసభ నాగపూరులో నేడు జరిగెను. విద్యాభివృద్ధిని అదుపుచేయుటకు మన ప్రత్యేక విషయమందును పరిశోధన చేయుటకై అఖిల భారత పరిశోధనాశాలను ఏర్పాటు చేయవలెను. విద్యాలాల లన్నిటియందును జాతిమత విభేదములు పాలించరాదు. చేజీయమందు సర్వసామాన్యముగా నుపయోగించదగిన భాషను విడిచి నిర్ణయించుటకు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలెను. విద్యాభివృద్ధి ప్రచారవారమును చేజీమంతలు జరుపవలెను. విద్యాలాలకు కేజీయోయంత్రములని ప్రసంగిస్తే భాషాక యంత్రములు - గవర్నమెంటు వారు సప్లయ చేయవలెను. ప్రయమరి విద్యయందును, నెకండరి విద్యయందును చేరిపడము నిర్వహించిగా నేర్పవలెను. కుటీరములను లన్నియు ఆ సభలో చేపబడెను. (ఆ. వె)

భూలాభాయి దేశాయిగారి తీర్మానములు

అసెంబ్లీ సభలో

ప్రతిపాదించబడియున్నాడు

భూలాభాయి దేశాయిగారు ఆసెంబ్లీ సభలో యూను ముఖ్యమైన తీర్మానములను ప్రతిపాదించబడియున్నాడు:

- (1) కృత్తి విద్య ప్రాధికారము దాడుక మైన విద్య యీ రెంటిని కలిపి బోధించుటకు ఒక విద్యార్థిభావమున గవర్నమెంటువారు యీచేక ముఖ్య అమలుపరచవలెనని కోరుచు ఒకవిధానమును సూచించెదరు. జపాన, రష్యా, చేజీయండు, భారతదేశములోని ప్రాచీన పద్ధతులందును గల ఉత్తమ విద్య కేజీకా పద్ధతులు యీ విధానమున క్రోడీకరింపబడియొప్పుది.
- (2) పరస్పరాశ్రమ విద్యార్థులకు సవరించి విదేశములలో భారతదేశమునకు వర్తక జడంబడిక జరుగవలెను.
- (3) విదేశీ విద్యను ఉపయోగించుటకు, భాగ్యమునందు విధించబడి 0.8-0.0 లు ఉపయోగించుటను విదేశీ సూత్రములను విధించి 0.1-2.0 లు ఉపయోగించుటను చాలెంట్లకాగా ఉన్నది. గవర్న, పెంచువలెను. (తెలిసార్)

[illegible]

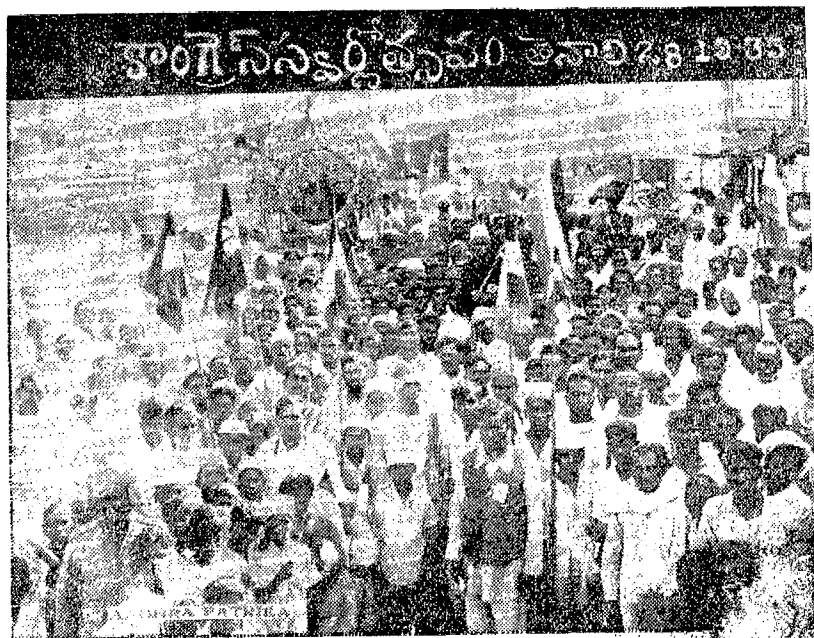
కాంగ్రెసు స్వర్ణోత్సవ చిత్రపటములు

మువ్వల కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు నర్సారావు పటేలు, రాజగోపాలాచారి, బొంబాయిలో జరిగిన ఉత్సవమునందు పాల్గొనిరి. (P. P. B.)

బొంబాయిలో జరిగిన మహాసభయందు అధ్యక్షుని నివేదిక. నర్సారావు, నారాయణ, నరసింహాచారి, ముందువరుసలో ఉన్నారు. (P. P. B.)

తెనాలిలో కాంగ్రెసు స్వర్ణోత్సవము సందర్భమున జరిగిన

కాంగ్రెస్ చరిత్ర

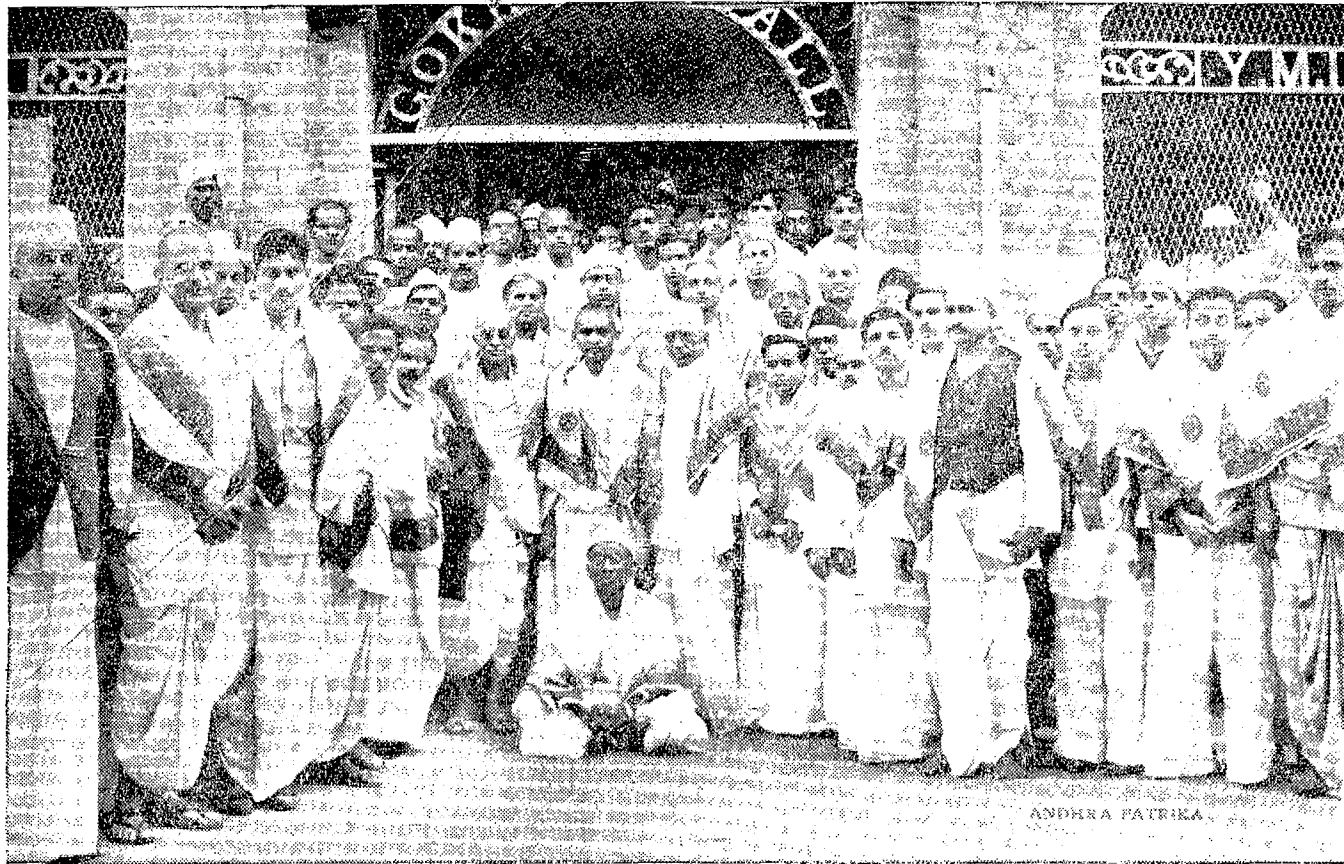
అమృతమునకు సిద్ధముగ నున్న పట్టాభిషేకారామయ్యగారి యింగ్లీషు గ్రంథమునకు తెలుగు అనువాదము

ప్రతి 1 కి దరరు. 2-8-0

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే తయారయినవి. గాన ఆశాభంగము కలుగుటకు భయము లేదు. అర్థరూపకం పంపుకొనుము. వర్తకులకు, ఎక్కువ ప్రతులును తీసుకొనువారికి ప్రత్యేక ప్రదుపాయము గ

శ్రీ. ప. నాథుని అంబేద్కర్ ఏజెంటు ఆంధ్రదేశము ద్వారము.

మే

(P. P. B.)

దక్షిణభారత హిందీ ప్రచారనభవారి 5 వ పట్టప్రదానోత్సవము పండిత సుందరలాలుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. (P. P. B.)

(P. P. B.)

భారతీయ ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఘ వార్షిక సమావేశము మదరాసులో జరిగినపుడు గవర్నరుగారు హాజరైరి.

అంతర్జాతీయ విద్యాలయపు క్రీకెట్టు పందెముల సెమిఫైనల్స్ లో బొంబాయి జట్టు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు జట్టును 172 పరువులతో ఓడించెను. భారతదేశమున మద్రాసు జట్టు ఆటకాండ కలదు.

కర్ణాటకలో దావరి మండల జేబీయస్ కృష్ణ మహాసభ

వ్యాపారము

క్రీకెట్టు

అంతర్జాతీయ పందెములు

మదరాసు, మద్రాసు జట్టుతో

రాష్ట్రమున అవుట్రాగ్ 121 పరువులు చేయుట

మదరాసు, డిసెంబరు 31:-

అంతర్జాతీయ క్రీకెట్టు పాటిల్ పందెమున మొన్నటి పాటునందు యం. సి. సి. ఆర్. రాజుల మదరాసు జట్టుకు ప్రారంభమైన క్రీకెట్టు పాటిల్ యందు మదరాసు జట్టువారు తమ మొదటి ఇన్నింగ్స్ లో 268 పరువులు చేసిరి. యం. యం. మదరాసు 72, మదరాసు జట్టువారు ఇన్నింగ్స్ లో 268 పరువులు చేసిరి. రాష్ట్రమున గార అత్యధికమున ప్రాంతంలో ఆది అవుట్రాగ్ 121 పరువులు చేయుగలిగిరి. ఏ. వి. కృష్ణస్వామిగారు 41 పరువులు చేసిరి. సాయంకాలము ఆటముగిరినపుడు మదరాసు చదువార రెండవ ఇన్నింగ్స్ లో 14 పరువులు చేయుట అవుట్రాగ్ యందడిరి.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు జట్టుకు ఇన్ని

విజయము

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు జట్టు ఓడింపబడుట

బొంబాయి, డిసెంబరు

అంతర్జాతీయ విద్యాలయ క్రీకెట్టు పందెమున బొంబాయిలో డిసెంబరు నంది మద్రాసు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు జట్టుకు జరిగిన సెమిఫైనల్స్ లో మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు జట్టు 172 పరువులతో జట్టుచే ఒక ఇన్నింగ్స్ 172 పరువులతో బడెను. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు 1 క ఇన్నింగ్స్ లో 28 పరువులు చేసిరి (వాడెం 197) మద్రాసు జట్టు 1 క ఇన్నింగ్స్ లో 82, రెండవ ఇన్నింగ్స్ లో 129 పరువులు చేసిరి.

నినోదమున కైవెల్లి

ఘోరమరణమునకు పాల్ గు ట

25 మందిలో 18 మంది మరణించుట

మోతూరు, డిసెంబరు 30:- సిద్ధేశ్వరం కోశ్టిలో, ఇదే పండుగల పండుగ వినినోదముగోలకు, తెప్పలో తిరిగివచ్చుటకు 25 మంది స్త్రీలు విడిచి నిన్న సాయంకాలము చెల్లిరి. తెప్ప కల్ల క్రిందలై ఆదిరిన నీటి మంచినది. పోలీసులకి విషయము తెలిసినతోడనే ఆ స్త్రీలనువకు చెల్లిరి. అర్ధరాత్రిలోగా పను నొకండుగరిని బయటికి తీయగలిగిరి వారిలో నలుగురు మరణించియుండిరి. శివుడు మరల కోశ్టిలో నడుకగా, తిరిగివచ్చునపుటికి ముగిసిరి కనుక మరల నవదినది. మిగిలిన కేసులకై కోశ్టరం దుకబడుచున్నది. మరణించినవారి సంఖ్య నిర్ణయించుచున్నది. (ఆ. పే.)

కాంగ్రెస్ పార్టీ కుర్చీలు

కుర్చీల పడమరనీధిని యున్న కుర్చీలు. కాంగ్రెసు పార్టీయగు స్వార్థక క్షిణ్య సంఘమువారి యజమాన్యముక్తింబు కృతము జరుగుచున్న పోటీలు ఎల్లరకములు. కావున, యీ సంవత్సరపు భారతములో జరుపబడుటకు ఏరొకరున్నది.

అంతర్జాతీయ మహిళా మేధావీ యుచ్చే ప్రయత్నము, 8 సంవత్సరముల గాక ప్రయత్నములలో నిరంతరము పెద్దపాటలగునై నైవలంగా ద బహుమతి యిచ్చబడును. కాంగ్రెసు లందరు యాపాటిలో పాల్గొని ప్రాప్తమౌనామిక్ష్ గోరెదము. నిరంతరము లెలుసుకొన గోరువారు సంఘ వాసి తెలిసికొనవలె నని హెచ్చరించును.

మనంఘ కమిటీ ఏలూరి

మృతాంజనము

ఘాతానికి గాంచి నన్యూనపరిశ్రమ గౌరవము

మదరాసు,